

YALNIZ ALLAH'TAN KORKMAK*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, cumanız mübarek olsun... Allah dünya ve ahiretin her türlü iyiliklerini, hayırlarını, nimetlerini, rahmetlerini, ihsânlarını, ikramlarını sizlere versin; iki cihanda aziz ve bahtiyar olun...

Peygamber SASEfendimiz'in hadis-i şeriflerinden sizlere okuyarak cuma konuşmamı yapacağım. Sydney'den Brisban'a geldik. 965 km. mesafe; bir kaç gündür yoldaydık. Buranın kış mevsimi ama, güzel bir hava var. Arkadaşlar burada cami yapma arzusundalar, bir yerler aldılar. Onların sıkıntılarını izâle etmeğe çalışıyorlar. İnşâallah güzel bir Mehmed Zâhid Kotku mescidi olacak diye temenni ediyoruz. Şöyle 22 dönüm kadar arazi içinde bir şey olacak.

Bugün okuyacağım hadis-i şerifler, Gümüşhaneli Hocamız Ahmed Ziyâeddin Efendi Hazretleri'nin tertib etmiş olduğu *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabının 418. sayfasından. Şöyle kur'a ile, besmele ile açtım, bu hadis-i şerifler geldi. Sayfanın başından itibaren beş tanesini okuyacağım. Bunların metnini ve râvîlerini bazıları merak edip, derinlemesine inceleme yapmak isteyebilirler; sayfasını o bakımdan söylüyorum.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

a. Borçlu Ölen Kimse

Birincisi Hazret-i Aişe Anamız'dan (RA), Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Ya'lâ, Taberânî, Beyhakî ve İbnü'n-Neccâr rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹

مَنْ حَمَلَ مِنْ أُمَّتِي دَيْنًا ثُمَّ جَهَدَ عَلَى قَضَائِهِ فَمَاتَ
قَبْلَ أَنْ يُقْضِيَهُ فَأَنَا وَلِيُّهُ

(حم. طس. ع. ق. وابن النجار عن عائشة)

RE. 418/1 (*Men hamele min ümmetî deynen, ve cehede fî kadâihî, femâte kable en yakdıyehû, feene veliyyühû.*) Sadaka rasûlüllah, fî mâ kâl, ev kemâ kâl...

Borçlulukla ilgili bir hadis-i şerif bu, sevgili dinleyiciler!

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men hamele min ümmetî deynen*)
“Ümmetimden herhangi biri boynunda bir borç taşıyorsa, bir borç yüklenmişse; (*ve cehede fî kadâihî*) ve “O borcu ödeyeyim, şu bana borç

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.74, no:24499; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.134, no:9338; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.252, no:4838; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.403, no:5551; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.22, no:12976; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, s.483, no:1063; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.440, no:1522; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXI, s.37; Hz. Aişe RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.IV, s.237, no:6657; *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.327, no:15447;

Câmiü'l-Ehâdîs, c.XX, s.279, no:22105.

veren şahsa bir an evvel vereyim!” diye borcun ödenmesine de cehd etmişse, gayret etmişse, ödemeyi samimiyetle arzu etmişse; (*femâte kable en yakdıyehû*) niyet etmiş, çırpınmış ama ödeyememiş ve o borcunu ödeyemeden evvel ölmüşse; (*feene veliyyühû*) onun velisi benim, o borcu ödemek benim üzerime borç olsun!” diye Efendimiz söylemiş oluyor, ashabına bildirmiş oluyor.

Tabii kötü niyetle değil de, iyi niyetle ödemek için çırpınmış insanlar... Ödeyemeden ölürse, borçlu gitmek fenâ... Borçlu gidenin hesabı görülüyor, cezası oluyor, sorumluluğu oluyor. Bir sürü sıkıntıları oluyor. Duasının kabulü tehir ediyor, ödesin de öyle kabul olsun diye... Borçlunun sıkıntıları var, borçlu borcunu bir an evvel ödemeli!

İslâm'da bir insanın müslüman kardeşine borç para vermesi teşvik ediliyor. Buna *karz-ı hasen* deniliyor; güzel bir davranış, sevabı çok büyük... Hattâ, “Fukaraya sadaka vermekten, arkadaşına borç vermek daha sevaplıdır.” diye bildiriliyor. Borçlunun da aldığı borcu vaktinde veya vaktinden evvel, eline imkân geçince ödemesi lâzım! Onu ödemeye niyet etmesi lâzım!..

Eğer bir insan borcu alırken, “Ben bunu atlatırım, ben bunu aldığım kimseye geriye ödemem!” diye düşünürse, o çok günahkâr oluyor, Allah ona ceza veriyor. Ama ödemek niyetiyle alırsa... Bazen insan sıkışıyor, bazen çocuğunu evlendirmesi gerekiyor. Bazan ticaretinde bir

büyük olmadık olayla karşılaşılıyor. “Aman çok fena sıkıştım, evimi satacağım!” diyor, böyle acıklı şeyler de oluyor.

Meselâ, bizim kızımızın karşısında bir komşusu vardı. Ev kendisininindi, iflâs etti, borçlarını ödemek için evini sattı, başka şeylerini sattı. Tabii böyle bir durumda yardımcı olmak iyi bir şey, çok sevaplı... Ama borcu da alanın ödemesi lâzım!..

Bu devirde ne oluyor?.. Bu devirde paranın hakîkî değeri düştüğünden, ismî değeri aynı kalsa bile, meselâ bir milyon yazıyor bir kâğıdın üzerinde; ama senenin sonunda o bir milyonun hakîkî değeri bir milyon olmuyor, enflasyon ne kadarsa, para değeri düşmesi ne kadarsa, kayıp ne kadarsa, meselâ beş yüz bin oluyor, dört yüz bin oluyor, hakîkî değeri düşüyor. Onunla bir şey almak istediği zaman artık tam alamıyor. Bir milyonla bir kilo alacağı şeyi, sene sonunda bir milyonla yarım kilo alabiliyor. Yâni paranın değeri düşüyor.

Bunu bildiği için borç alan kimseler, borcu ödemeye gücü olduğu halde, imkânı olduğu halde, borç aldığı kimseye onun parasını vermiyor, üstüne yatıyor. Geç ödüyor, tehir ediyor, borcunu ödemiyor, bahaneler buluyor, yalanlar söylüyor... Tabii bu da çok günah! Bu devirde çok yapılan bir şey...

Onun parasını kullanmış oluyor, onu sömürmüş oluyor. Bu böyle olduğu için de, birçok kimse artık borç vermekten kaçınıyor. Diyor ki:

“–Ben borç vermem!”

“–Neden?..”

“–Dertsiz başıma dert mi alayım? Borç vereceğim de, ondan sonra adamın peşinde koşturup duracağım. İşim mi yok başka?..” diye, sevaplı bir şey olan borç verme işleminden geri duruyor, parası varsa bile vermiyor. “Bana lâzım, veremem, benim de ihtiyaçlarım var!” diye atlatıyor. Bu neden?.. Borç alanların borcu ödemekte yan çizmelerinden dolayı, toplumda bir itimatsızlık oluştuğu için...

Peygamber SAS Efendimiz ne buyuruyor burada?..

“–Birisi borç alır da ödeyemezse, ölürse; ben onun borcunu öderim!” diyor.

Zâten birisinin cenazesi geldiği zaman derdi ki:

“–Bunun borçları var mı?.. Bundan alacağı olanlar var mı?” diye sorardı Peygamber SAS Efendimiz.

“–İşte bana şu kadar borcu vardı.” diye cemaatten birileri çıkarsa; tabii toplum o zaman küçücük, onun da cenazesine gelenler biliyorlar durumunu... O zaman:

“–Bunun borcunu ödeyebilecek arkadaşınız var mı; hayrına, sevabına?..” diye sorardı.

Çünkü böyle borca batmış insanların borcunu ödemek için, zekâtta da verilebiliyor.

Birisi çıkar da:

“–Yâ Rasûlallah, Allah rızası için ben bunu ödeyeyim!” derse; “–Tamam, al bunu öde, bu adamı borçtan kurtar!” derdi, ölünün borcunu ödettirirdi böyle istekliye...

Eğer kimse çıkmazsa; “Bunu ben ödeyeceğim!” derdi, kendisi öderdi. Şimdi de bu hadis-i şerifte, (*Feene veliyyühû*) “Onun velisi benim, onun borcunu ödemek benim üstümedir.” diye buyuruyor. Bu da Peygamber SAS Efendimiz’in ümmetini nasıl sevdiğini, ümmetine nasıl yardımcı olduğunu, ümmetini nasıl kolladığını gösteriyor.

Süleyman Çelebi’nin bizim pek okumadığımız bir beyti vardır. Süleyman Çelebi, “*Allah adın zikredelim evvelâ, / Vâcib oldur cümle işte her kula!*” diye başlayan *Mevlid*’i yazan mübarek zât, evliyâullah’tan ârif, kâmil bir şair... Onun *Mevlid*’i uzun da, biz onun bazı kısımlarını okumağa alışmışız, onu okuyoruz, onu dinliyoruz. Halbuki öbür tarafları da güzel...

Peygamber Efendimiz daha çocukken, beşikteyken bir şeyler söylüyormuş. Annesi kulağını yanaştırmış, bakmış ki, “Ümmetim... Ümmetim...” diyor. Kitaplarda böyle yazılıyor. Süleyman Çelebi de şiirinde diyor ki:

Ol beşikte diler idi ümmetin,

Sen kocaldın terk edersin sünnetin!

“Peygamber Efendimiz daha beşikteyken, çocukken ümmetini diliyordu. ‘Ümmetim... Ümmetim... Onu affeyle yâ Rabbi!’ diye

ümmetine dua ediyordu. Mi'rac'da ümmetinin affını diliyordu. Sen ihtiyarladın gittin, hâlâ Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetini tutmuyorsun!" diye güzel bir ta'rizde bulunuyor. Güzel bir beyittir:

*Ol beşikte diler idi ümmetin,
Sen kocaldın terk edersin sünnetin!*

Süleyman Çelebi arif zarif bir kimse, nur içinde yatsın, makâmı a'lâ olsun... Böyle söylüyor.

Peygamber Efendimiz işte böyle beşikten başlamış ümmetini düşünmeye... Mi'rac'da ümmetini düşünmüş, ümmeti için dua etmiş. Ahirette ümmeti için şefaata edecek. "Borcu olanların da borcunu ödemek, benim boynumun borcu olsun!" diye açıkça söylüyor. "Gelsinler, benden istesinler; ben ödeyiveririm!" diyor.

Çünkü borçlu gitmesi çok fenâ... Borçtan kurtulsun da, o da ahirette sıkıntı çekmesin diye, borçlunun parasını ödeyiveriyor. Bu çok sevap...

Tabii Peygamber Efendimiz'in yolundan gitmek isteyenler de, böyle iyi niyetli olup da borcunu ödeyemeyen fakirler ölürse; onların borçlarını böyle ödeyiverirlerse, aynı şekilde sevap kazanmış olurlar. Bu bir insânî vazife, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, hatırunuzda olsun!

Borç vermek sevap ama, borcu alan ödeyecek. Borcunu ödeyemeyen bir kimse olursa, bağışlamak; "Hadi seni affettim, borç vermiştim ama almıyorum, helâl olsun!" demek de sevap... Birisi borcunu ödeyemeden öldüyse, onun borcunu ödeyivermek de çok sevap...

Sevgili kardeşlerim, insanlık, din kardeşliği böyle idi. Şimdi tabii zaman değişti, ahlâk değişti; yabancı medeniyetlerin, yabancı zihniyetteki insanların fikirleri, konuşmaları, düşünceleri ÷lkemize geldi. Dış ÷lkelerde eğitim görenler var. İnsanlar İslâm'ı tanımaktan geri durdular, geri kaldılar, İslâm'ın güzelliklerini bilemiyorlar, Peygamber Efendimiz'i bilemiyorlar. Bilemeyince de tabii, bu devirde İslâmî ahlâktan toplum uzaklaştı. Maalesef İslâm'ı bilenler, İslâm'ı yaşayanlar azaldı. Yunus Emreler, Mevlânâlar gibi, Fatihlerin zamanındaki gibi güzel, hâlis, has müslümanları Allah yine çoğaltsın diye dua edelim!

Allah dinimizi güzel öğrenmeyi, Kur'an'ı iyi öğrenmeyi, iyi öğretmeyi, Peygamber Efendimiz'in sîretini, sünnetini güzel öğrenmeyi, öğretmeyi bizlere nasib etsin... Bunlar için güzel güzel müesseseler kuralım!

Ben gençken hatırlıyorum, İstanbul'da rahmetli Eşref Efendi diye Balkanlardan gelme, orada düşman zulmünü görmüş bir hayırsever, gayretli tüccar vardı. Burada gayretli çalışmalar yapardı. Bir dârü'l-Kur'ân yapacağım diye bir gayrete geldi. Çocuklar ellerinde teskerelerle harç taşıdılar, tuğla taşıdılar, o dârü'l-Kur'ân binasını yaptılar. Bir ilim müessesesi oldu, sonra imam-hatip oldu.

Bizim de böyle canla başla, aşk ile, şevk ile Kur'an için, hadis-i şerif için, dînî ilimler için gayret etmemiz, çalışmamız, bu güzel çalışmalara devam etmemiz lâzım!

b. Müslümanı Gıyabında Korumak

İkinci hadis-i şerife geçiyorum. Râvîleri çok; Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Dâvud, Taberânî, İbn-i Mübârek ve İbn-i Ebi'd- Dünyâ Sehl ibn-i Muaz ibn-i Enes'ten, o da babasından rivayet etmiş. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:²

مَنْ حَمَى مُؤْمِنًا مِنْ مُنَافِقٍ يَغْتَابُ بِهِ بَعَثَ اللَّهُ
مَلَكًا يَحْمِي لَحْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ وَمَنْ
رَمَى مُسْلِمًا بِشَيْءٍ يُرِيدُ شَيْنَهُ بِهِ حَبَسَهُ اللَّهُ عَلَى
جِسْرِ جَهَنَّمَ حَتَّى يَخْرُجَ مِمَّا قَالَ

(حم. د. طب. وابن المبارك، وابن أبي الدسني عن سهل بن معاذ بن أسنس عن أبيه)

RE. 418/2 (*Men hamâ mü'minen min münâfikın yağtâbü bihî, bease'llàhu meleken yahmî lahmehû yevme'l-kıyâmeti min nâri cehennem; ve men ramâ müslimen bi-şey'in yürîdü şeynehû bihî, habesehu'llàhu alâ cisri cehennem, hattâ yahruce mimmâ kâl.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

² Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.687, no:4883; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.441, no:15687; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.194, no:433; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.109, no:7631; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.188; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Samt*, c.I, s.151, no:248; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.239, no:686; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.I, s.377, no:1195; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.328; Muaz ibn-i Enes el-Cühenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.749, no:7222; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.280, no:22107.

Bu ikinci hadis-i şerif de yine, müslümanların içtimâî ahlâklarının, yardımlaşmalarının bir başka çeşidini işaret buyuruyor. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(Men hamâ mü'minen) “Kim bir mü'mini himaye ederse, korursa...” Kimden koruyacak?.. *(Min münâfikın yağtâbü bihî)* “Onu gıybet eden, çekiştiren, kötüleyen bir münafığın karşısında durup, o mü'mini himaye ederse...” O karşısındaki münafık gıybet ediyor; bu da, “Hayır, o mü'min iyidir.” diye onu himaye ediyor.

(Beasa'llàhu meleken yahmî lahmehû yevme'l-kıyâme) “Allah ona, böyle kardeşini gıyabında aleyhinde konuşan münafığa karşı savunan, koruyan kimseye, mükâfat olarak bir melek ba'seder, tayin eder, halk eder, gönderir. Ne zaman?.. Kıyamet gününde... *(Min nâri cehennem)* O melek o kişiyi, onun etini, vücudunu cehennem ateşinden korur.”

Neden?.. Bu dünyada iken bir kardeşini savunmuştu. Onun olmadığı yerde karşısındaki münafık onun gıybetini yaparken, “O kötü adamdır, bilmem nedir...” filân derken; “Hayır, kötü adam değildir!” diye onu savunmuştu. Savundu diye, Allah da kıyamet gününde onun vücudunu cehennem ateşinden korur.

(Ve men ramâ müslimen bi-şey'in yürîdü şeynehû bihî) “Kim bir müslümana onu lekelemek için, kötülemek için, batırmak için, karalamak için bir iftira atarsa; ‘İşte şu şöyledir, bu böyledir,

suçludur, bilmem nedir.' diye yalan söylese..." Ama yok öyle bir şey... O zaman Allah-u Teâlâ Hazretleri onu nasıl cezalandırır?..

(*Habesehu'llâhu alâ cisri cehennem*) "Allah onu cehennemın köprüsü üzerinde hapseder. (*Hattâ yahrucü mimmâ kâl.*) Söylediğinin yalan olduğunu söyleyip, itiraf edip hayır öyle değil deyinceye kadar, söylediğinden dönüncüye kadar, söylediğinin cezasını çekinceye kadar cehennemın köprüsü üzerinde hapseder." Altı cehennem, fokur fokur kaynıyor alevler, ateşler... Aşağı düşecek diye Allah onu korkutur.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim, toplum görevlerinden birisi, kardeşlerimizi her yönden korumaktır. Fakirlikten koruyacağız, yoksulluktan koruyacağız, sıkıntıdan koruyacağız, hastalıktan koruyacağız, üzüntüden koruyacağız, iftiradan koruyacağız, gıybetten koruyacağız... Yalandan, dolandan mü'min mü'mini koruyacak, kollayacak. O yokken, onun olmadığı yerde onun fahrî müdafii olacak; fahriyyen, Allah rızası için onu savunacak.

Çünkü bazen bazı insanlar, kötü yetişmiş insanlar haksız sözler söylüyorlar, yalan söylüyorlar; işleri yalan, meslekleri yalan... Birisini gıybet ediyor, birisini batırıyor, birisini lekeliyor, birisini üzüyor. Allah'tan korkmuyor, onun aleyhinde çalışma yapabiliyor. Böyle insanlar oluyor.

Bunları, böyle yalancıları tesbit ederdi eskiden toplum... Onların şahitliklerini bile mahkemelerde kabul etmezdi. Yalancılık çok kötüydü, herkes dürüsttü. İslâm'da dürüstlük çok önemli, doğru söz söylemek çok önemli olduğu için, çocukları da bu konuda çok iyi terbiye ederlerdi. Bir de toplumda terbiyeyi herkes eşit görmeyebilir. Annesi yok, babası yok, veya kötü bir aileden yetişmiş, veya kötü bir toplumdaki gelmiş, işte gıybet alışı... Toplum hemen onu terbiye ederdi.

Müslümanın, “Gıybet etme, aleyhinde konuşma, burada olmayanın aleyhinde konuşmak doğru değil!” diye o münafığın, o yalancının söylediğinin karşısında durması lâzım! Birisinin aleyhinde ötekisini konuşturmamak lâzım!..

“–Canım işte haklı...”

Haklı ama, haklı olan şeyi bile konuşmak doğru değil... Git ilkönce ona söyle! Hattâ hiç kimseye söylemeden, onun o kusurunu gördüysen, git düzeltmeğe çalış! “Düzeltilmeğe çalışmıyorsun, arkasından konuşuyorsun; İslâm'da böyle şey yok!” diye gıybeti, iftirayı önlemeye çalışması lâzım müslümanın... Toplumsal kardeşlik vazifelerinden birisi bu...

Yâni kardeşimizi nasıl koruyacağız?.. Başkası onun aleyhinde konuştuğu zaman dahi koruyacağız. Gıyabında, yokken bile koruyacağız. Varken de koruyacağız, olmadığı zaman da koruyacağız.

“—Ziyanı yok, o burada yok, ne olacak; it ürür, kervan yürür.”

Olmaz! Olmadığı halde onu savunmak lâzım, bunun sevabı var. Allah rızası için onun savunmasını yapmak gerekiyor.

c.Allah'tan Korkandan Her Şey Korkar

Üçüncü hadis-i şerife geçiyorum, sevgili kardeşlerim:³

مَنْ خَافَ اللَّهَ أَخَافَهُ اللَّهُ مِنْهُ كُلَّ شَيْءٍ وَمَنْ لَمْ
يَخَفِ اللَّهَ أَخَافَهُ اللَّهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

(أبو الشيخ عن واثلة، والرافعي عن ابن عمر)

RE. 418/3 (*Men hàfe'llàhe, ehàfehu'llàhü minhü külle şey'*; ve *men lem yehafi'llàhe, ehàfehu'llàhü min külli şey'*.)

Ebü's-Şeyh Vâsile RA'dan, Rafiî de İbn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş bu hadis-i şerifi. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men hàfa'llàh*) *Havf*, korkmak demek...

³ Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.265, no:429; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.496, no:5539; Vâsile ibn-i Eska' RA'dan.

Ebü Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.191; Hz. Ali RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.540, no:972; Ömer ibn-i Abdü'l-Azîz Rh.A'ten. İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVIII, s.406; Fudayl ibn-i İyad Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.282, no:5915; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1476, no:2479 ve s.1782, no:2785; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XX, s.283, no:22112.

“Kim Allah’tan korkarsa, (*ehàfehu’llàhu minhü külle şey*) Allah her şeyi ondan korkar duruma getirir, her şey o mü’minden korkar.” Yâni o Allah’tan korkan sağlam, salâbetli, has, hakîkî mü’minden herkes korkar, her şey korkar. (*Külle şey*) diyor, yâni sadece insanlar değil, başka mahlûklar da korkar. Şimdi misâlini de vereceğim.

Buna mukâbil, bunun zıddı olan durum; (*Ve men lem yehafi’llàh*) “Eğer bir insan Allah’tan korkmuyorsa, Allah’tan korkmaz, utanmaz bir adamsa, (*ehàfehu’llàhu min külli şey*.)

Allah da onu her şeyden korkutur, her şeyden korkar duruma getirir, hayatını korkularla zehir eder onun...”

Onun için, bir müslümanın nasıl olması lâzım?.. Sadece Allah’tan korkması lâzım! Allah’tan gayriden zaten ne fayda gelir, ne zarar gelir. Faydayı ve zararını, Allah kader olarak insanın alnına yazıyor ama, insanların çoğu bu kaderin esrarını bilmiyor. Bunu nasib eden Allah, buna veren Allah; buna da vermeyen Allah... Bunu yaşatan Allah, bunu öldüren Allah... Bunu yükselten Allah, bunu alçaltan Allah... Her şey Allah’ın takdiriyle oluyor. Fayda da, zarar da Allah’tandır. Kulun Allah’a güzel kulluk etmesi lâzım!

Allah’a kulluğu bırakıp da kula kulluk etmek, dalkavukluk etmek, tabasbus etmek, eğilmek, alkışlamak, zàlimi desteklemek, zàlimin yordakçısı olmak, zulmünde yardımcısı

olmak... Bunların hepsi son derece cahilce, imana, İslâm'a uymayan şeylerdir. Müslüman bir Allah'tan korkar, başka bir şeyden korkmaz. Zâten Allah, her şeyi ondan korkutur. Her şey bu müslümandan korkar duruma gelir.

Peygamber SAS Efendimiz'den sonraki zamanda, Abdullah ibn-i Ömer RA zamanında, birileri şehrin kenarında toplanmışlar, yola çıkamıyorlar. Abdullah ibn-i Ömer RA oradan geçiyormuş, bakmış bir kalabalık var. Merak etmiş, "Bir ihtiyaçları mı var?" filân diye gitmiş yanlarına... Demiş ki:

"—Ne var, niye böyle toplandınız?.. Nedir böyle; hem yolcu gibi görünüyorsunuz, hem de bir yola gitmiyorsunuz, yolun başında bekleyorsünüz, titreyorsünüz? Neden?.."

Demişler ki:

"—Ey Ömer'in oğlu, karşıya, yolun öbür ucuna bir baksana!.." Dönmüş, bakmış, orada bir arslan yatıyor.

Geçtiğimiz hac döneminde Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye giderken, bu sefer yolun kenarında baktık, on beş- yirmi tane irili ufaklı maymun... Söylüyorlardı, Taif tarafında oluyor filân diye ama, hiç görmemiştim. Çok da değişik, kürklü, kırmızı tüylü filân, güzel görünüşlü maymunlar.. Oralarda maymunlar varmış demek ki, bilmiyorduk biz...

Demek ki, eski zamanlarda da kim bilir oraları nasıldı?.. Bu insanlar doğayı tahrib ediyorlar, bozuyorlar, yıkıyorlar; kalabalıklaştıkça vahşi hayvanları öldürüyorlar. Demek ki, oralarda çöl arslanı varmış.

Araplar arslanı biliyorlar. Arapça arslan nasıl denilir?.. *Esed*... Hazret-i Ali Efendimiz'in lakabı ne?.. *Esedu'llàhi'l-gàlib*, Allah'ın her zaman savaşlarda galip gelen aslanı... *Esedu'llàh*, Allah'ın arslanı... *Esed* kelimesinin çoğulu, *üsd* geliyor. Meselâ sahabe-i kiramla ilgili kitap yazmış alimin birisi, *Üsdü'l-Gàbe* ismini vermiş; yâni "Ormanın Arslanları, Koruluktaki Arslanlar..."

Demek ki, eskiden ağaçlık, koruluk olan yerlerde bu vahşi hayvanlar oluyordu, şehrin yakınına kadar da gelebiliyorlardı.

Bir de bakmış ki Abdullah ibn-i Ömer, orada arslan yatıyor. Yolun üstüne sere serpe serilmiş, bu tarafa bakıyor. İnsanlar da, "Gitsek bu bizim üstümüze çullanır, saldırır, kovalar." diye korkuyorlar.

Abdullah ibn-i Ömer yürümüş, gitmiş arslanın üstüne... Arslan ona bakıyor. O arslanın üstüne yürümüş, kulağından tutmuş, çekmiş yoldan; uzağa doğru kışalamış, kovalamış. Ondan sonra gelmiş, insanlara demiş ki:

"—Yol serbest, haydi buyurun köyünüze, kasabanıza, obanıza, kabilenize gidebilirsiniz, yolu serbestlettim!" demiş.

Sonra da bu hadis-i şerifi rivayet etmiş:

“—Bakın, Rasûlüllah ne kadar doğru söylemiş. Ben Rasûlüllah’tan duydum ki: ‘Kim Allah’tan korkarsa, Allah her şeyi ondan korkar duruma getirir. Her şey ondan korkar. Kim Allah’tan korkmazsa, o da her şeyden korkar.’ buyurdu.” demiş. “Korkmayın! Allah’tan korkun, başka mahlûktan korkmayın, Allah’a sığının, yürüyün!” demek istemiş.

Arapça arslan nasıl denilir?.. *Esed*, arslan demek... Bir de *es’ad* var, orda ayın harfi de var, en saadetli, en mutlu demek; o ayrı... Aslanla ilgili başka kelimeler de var, meselâ *gazanfer* kelimesi de arslan mânâsına geliyor. Araplar bazen bir varlık için birkaç isim kullanırlardı.

Sevgili kardeşlerim! Demek ki Allah’tan korkacağız, Allah yolunda yürüyeceğiz, sağlam müslüman olacağız. Allah’ın emirlerini tutacağız. “Allah bana azab vermesin!” diye, günahlardan kaçınacağız. “Aman cenneti kaçırmayayım!” diye titreyeceğiz. Yasaklarından kaçınacağız, emirlerini tutacağız, Allah yolunda yürüyeceğiz, Allah’ın dinine hizmet edeceğiz.

O zaman ne olur?.. (*Ehàfehu’llàhu minhü külle şey’in*) Her şeyi Allah ondan korkar duruma getirir, her şey onun karşısında titrer.

Peygamber Efendimiz’in düşmanlarının, bir aylık mesafeden yürekleri güp güp atardı.

Bu konuda Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:⁴

صِرْتُ بِالرُّعْبِ مَسِيرَةَ شَهْرٍ

(خ. عن جابر)

(*Nusirtü bi'r-ru'bi mesîrete şehrin*) “Bir aylık mesafeden düşmanın kalbine korku salmak suretiyle Allah bana yardım eyledi.”

Bir aylık mesafedeki düşmanın gönlüne, Allah Peygamber Efendimiz'in korkusunu duyururdu, düşmanını titrettirirdi. Neden?.. Sevgili kulu...

Allah'tan korkan insanların da mânevî heybeti vardır. Eski hükümdarlardan birisi dosdoğru konuşan bir alime kızıyor. “Getirin şu alimi huzuruma!” diyor, getirtiyorlar. Önceden de adamlarına diyor ki:

“—Ben şöyle bir işaret yaparsam, alimin üstüne çullanırsınız, onu kesersiniz. Bıçakları, baltaları, kılıçları hazırlayın!” diyor.

Alim geliyor, heybetle konuşuyor, nasihat ediyor hükümdara... Hükümdar onun karşısında büzülüyor, ses çıkartmıyor vs. Ondan sonra kalkıp gidiyor. Diyorlar ki:

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.58, no:323; Neseî, *Sünen*, c.II, s.204, nmo:429; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.212, no:958; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.349, no:1154; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.438, no:32062; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.74, no:3763.

“—Efendim, işte siz bize işaret verecektiniz, hani gelince atlayacaktık üstüne, öldürecektik?..”

“—Vallâhi yapamadım, gelince bir heybet düştü üzerime...” diyor.

Allah böyle korkutturur. Allah’tan korkan insanlardan başkalarını korkutturur, böylece korur. O da Allah’ın mü’mine verdiği bir vasıf...

Bugün de dünya üzerinde müslümanlardan, müslümanlıktan herkes korkuyor. Neden?.. “Bunlar doğru insan, hile yapamayız, rüşvet alamayız, haram yiyemeyiz, çarçur edemeyiz, hazineyi hortumlayamayız, yağmalayamayız...” diye... “Bunlar gelirse yandık o zaman... Bizim keyfimiz kaçır, içki içemeyiz, kumar oynayamayız, kadın oynatamayız...” gibi neler düşünüyorlarsa, korkuyorlar. Bu da bir çeşit korku tabii... Demek ki, Allah müslümandan korkutuyor; aman şöyle olacak, aman böyle olacak diye...

Halbuki müslüman merhametlidir, herkesin iyiliğini ister. Kimseye bir kötülük yapmak istemez ki... Bak Peygamber Efendimiz, ölenin bile borcunu ödüyor.

Bu Avustralya’da gezerken, hayretler içinde kalıyorum gördüğüm şeylerden... Meselâ geçen gün, Sydney’den Brisban’a yolculuğumuzda, bazı şehirlerde gezdik. Yazmış caddeye:

“—Buralarda içki içmek, belediye meclisi kararıyla yasaklanmıştır.”

İçki içirtmiyor adam... Türkiye’de olsa, “Vay gericiler vay!” diye hop oturur, hop kalkar gazeteler... “İçki içilmez, burada içki içemezsin!” diyor. Çünkü içki içince sarhoş olacak, oralarda insanlar, aileler rahat edemeyecek. “İçki içecekse, meyhanede içsin!” diyor.

Meselâ, deniz kenarında güzel bir yere gittik. Sekiz-on araba, kalabalık bir kabile halindeydik. Çok güzel bir derenin okyanusa karıştığı, kumluk güzel bir yere çok büyük bir park yapmışlar. Oturma yerleri var, abdest alma yerleri var, abdest bozma yerleri var, kebab pişirme yerleri var... Orada baktık, karşı tarafta içki satılan, bira satılan bir dükkan var, ama belediye meclisi oraya yazmış:

“—Burada içki içmek yasaktır!”

Tamam, oradan içkiyi alıp da, gelip orada, o güzelim yerde içki içemez; içip de başkasını taciz edemez. Yasaklamış... Ne kadar akla mantığa uygun işler oluyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri hepimizi dindar eylesin... Çünkü en büyük akıllılık dindarlık, müslümanlık... Müslümanlık olmadı mı, her şey berbat oluyor.

Bir adaya gittik burada, yolda giderken feribotta, otomobil götüren gemide bir yaşlı kadınla hanımlar tanıştılar. “Buyurun, bizim misafirimiz olun!” dedi. Yaşlı kadın, İngiliz, müslüman da değil... “Buyurun, bizim eve misafir gelin, memnun oluruz. Bizim ada daha

iyidir.” dedi. Kendilerinin adası *Rasıl* adasıymış. Ben, “Bu adanın adı *Rasûl* adası olsun!” dedim, arkadaşlar güldüler.

Biz öbür adaya gittik. O adada ahali karşı çıkmış, “Burada meyhane açılmasın!” diye ama; açmışlar. Her gün bir iki olay oluyormuş. Neden?.. İçki bütün kötülüklerin anasıdır da ondan. İslâm’da içkinin yasaklanmasında toplumun faydası var. Kişinin sıhhati, ailenin mutluluğu var ortada... Ondan yasaklamış İslâm.

“—Şimdi bu ada anarşi adasıdır, burada olay olur, sarhoşluktan kaza olur, kavga olur. Bizim ada güzeldir, bizim adaya gelin!” diyor İngiliz kadın... “Çok uğraştık orada meyhane açılmasın diye ama, belediye meclisi müsaade etti, meyhane açıldı” diyor.

İngilizlerden bile içkinin kötülüklerini bilip, içki içilmesin diye uğraşanlar var. İlgililere ithaf ederiz, yanlış yolda olanları Allah ıslah etsin...

d. Kardeşine Yol Arkadaşı Olmak

Dördüncü hadis-i şerife geçiyorum:⁵

مَنْ خَرَجَ مَعَ أَخٍ لَهُ فِي طَرِيقٍ مَوْحِشَةٍ فَكَأَنَّمَا
أَعْتَقَ رَقَبَةً

(الديلمى عن أسنس)

⁵ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.481, no:5491; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.682, no:16435; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, no:22130.

RE. 418/4 (*Men haraca mea ahin lehû fî tarîkîn mûhîşetin, fekeennemâ a'teka rakabeten*)

Enes RA'dan Deylemî rivayet etmiş. Bu seferki hadis-i şerifler hep toplum adabıyla ilgili, toplum ahlâkıyla ilgili hadis-i şerifler oldu. Bu hadis-i şerif de öyle... Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men haraca mea ahin lehû fî tarîkîn mûhîşetin*)

“Kim bir kardeşiyle tehlikeli, korkulu bir yolda ona yoldaş olmak için yolculuğa çıkarsa, (*fekeennemâ a'teka rakabeten*) sanki bir köleazad etmiş kadar Allah ona sevap verir.”

Şimdi muhterem kardeşlerim, Türkiye'nin bazı yerlerinde anarşi var. Buradan üzülerken duyuyoruz, haberlerden takip ediyoruz. Bize gönderilen haber özetlerinden haberleri alıyoruz. Minibüsü durdurmuş anarşistler, dokuz kişiyi öldürmüş, kurşuna dizmişler. İki kişiyi yaralamışlar... Yâni, bazı yollar tehlikeli duruma gelmiş, yönetim selâmeti, yol emniyetini sağlayamıyor. İşte kökünü kazıdık diyorlar, böyle bir acı olayla karşılaşıyoruz. İki erimiz şehid oldu, iki jandarma şehid oldu. Hadi acıklı, hazin cenaze törenleri; bando, mızıka vs. Yâni, bazı yollar emniyetli değil...

Bu neden oldu... Bu, toplum İslâm'dan ayrıldığı için oldu. İnsanlar İslâm'dan ayrıldığı için, dinden, imandan uzaklaştığından, Allah'tan korkmayan insanlar haline geldiğinden dolayı böyle oldu.

Eskiden de tabii böyle şeyler olmuş, tehlikeli yollar olabilir. Bu tehlike, yol kesici haramilerden de olur. *Kâtıu't-tarîk*, yolu kesen haydutlar... Yolu kesiyor, ver paraları diyor. Meselâ kervanı durduruyor, soyuyor. Böyle şeyler olabilir. Veyahut da hayvan olur, ayı olur, kurt olur, canavar olur. Veyahut bir şey olmazsa bile, adam tek başına gitmekten korkar. Yolda başına bir hal gelse, başı dönse, fenalık geçirse, bayılsa ne olacak?.. Yalnız çıkmak doğru değil... Peygamber Efendimiz yolculuğa yalnız çıkmayı tavsiye buyurmuyor, bir iki arkadaşla çıkmayı tavsiye buyuruyor.

Bizim camiamızda, eski yaşlı ağabeylerden bazıları böyle bir yere giderken, önce arkadaş ararlardı. Kendisi genel müdür falanca yerde; “Yâhu bir yere gideceğim, gelir misin?” diye birisini yanına arkadaş alırdı.

Neden?.. Yol arkadaşlığı iyidir. Yola arkadaşsız çıkmamak lâzım! Yol adabı, önce arkadaş bulmaktır:⁶

الرَّفِيقُ ثُمَّ الطَّرِيقُ

(*Er-refîk, sümme't-tarîk*) “Önce yol arkadaşı, sonra yolculuk!” demişler.

⁶ Lafız farkıyla, (*Er-refîk, kable't-tarîk*) “Yoldan önce arkadaş” şeklinde: Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.268, no:4379; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.I, s.25, no:27; Saîd ibn-i Râfi' ibn-i Hudeyc babasından, o da dedesinden.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VIII, s.300, no:13534; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.618, no:41495 ve c.XVI, s.152, no:44103; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.203, no:531 ve c.II, s.34, no:1051.

الْجَارُ قَبْلَ الدَّارِ

(طب. عن سعيد بن رافع بن خديج عن أبيه عن جده)

(*El-câr, kable'd-dâr*)⁷ “Ev almadan evvel komşuya bakmak lâzım!” demişler. Bu yol arkadaşlığı önemli...

Tabii, şimdi herkes diyebilir ki:

“—Benim işim var, kusura bakma, gelmek isterdim ama gelemem!”

Ama giderse de sevabı var. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz: “Korkulu bir yolda arkadaşına ahbablık, yoldaşlık etmek için bir kimse refakat ederse, onunla beraber yolculuğa çıkarsa, sanki bir köle azad etmiş gibi sevap kazanır.” Neden?.. Bir arkadaşına bir iyilik yapmış oluyor, bu sevabı ondan kazanıyor.

İyilik yapmak lâzım!.. Toplumda insanların birbirlerine ihtiyacı olan yerlerde, onların ihtiyacını görüvermeli, onlara yardımcı oluvermeli! Böylece onlar da rahat etmeli!.. Rahat ettirmek, dua almak, gönül almak çok önemli İslâm'da...

⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.268, no:4379; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.I, s.25, no:27; Saîd ibn-i Râfi' ibn-i Hudeyc babasından, o da dedesinden.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.119, no:2624; Hz. Ali RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VIII, s.300, no:13534; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.618, no:41495 ve c.XVI, s.152, no:44103; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.203, no:531 ve c.II, s.34, no:1051.

“—Ben oraya gitmeyecektim. Gitmeyecektim ama, arkadaşım yalnız gitmesin diye, ona yoldaş olayım diye gittim.” diyor. Tamam, ne kadar güzel!..

Biz Sydney’den buraya 965 km yol geldik. Bir arkadaşımız arabasıyla bize refakat etti, birkaç araba geldik. Şimdi biraz önce izin aldı, gitti. Aynı mesafeyi geri dönüp gidiyor. Allah razı olsun... Bak kura ile çektik sayfayı, bu hadis-i şerifi sanki onun için Allah karşımıza çıkartmış gibi... Demek ki, Allah ona çok büyük sevaplar verecek. Vermesini de temenni ederiz, çok sevdiğimiz bir kardeşimiz... Yolda bize arkadaşlık etti, çok güzel yolculuk ettik, dinlendik, yürüdük, yol aldık; çok hoş bir yolculuk oldu.

Demek ki sevgili kardeşlerim, yola giden bir arkadaşınız olursa, Allah rızası için ona arkadaşlık ediverin! Gideceği yere kadar onu yalnız bırakmayın! Yola gidildiği zaman en aşağı iki kişi veya üç kişi gidilmeli; üç olursa daha iyi olur.

e.İlim Öğrenmenin Sevabı

Beşinci ve sonuncu hadis-i şerifi okuyorum:⁸

مَنْ خَرَجَ يَطْلُبُ أَبَاً مِنَ الْعِلْمِ لِيُرَدَّ بِهِ بَاطِلًا مِنْ حَقِّ أَوْ ضَلَالَةً مِنْ هُدًى كَانَ كَعِبَادَةِ مُتَعَبِّدٍ أَرْبَعِينَ

عَامًا

(الديلمى عن ابن مسعود)

⁸ *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.288, no:28835.

RE. 418/5 (*Men harace yatlubü bâben mine'l-ilmî, li-yerudde bihî bâtılen min hakkın, ev dalâleten min hüden, kâne keibâdeti müteabbidin erbaîne âmen.*)

İbn-i Mes'ud RA'dan, Deylemî rivayet eylemiş bu hadis-i şerifi... Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men harace yatlubü bâben mine'l-ilmî*) “Kim evinden ilimlerden bir ilim öğrenmek için veya bir ilmin bir bahsini öğrenmek için gurbete çıkarsa...” Bu ilmi neden öğrenecek, yâni ilmi öğrenmekteki niyet önemli... Böbürleneyim diye mi, ukalâlık yapayım diye mi, herkes beni alkışlasın diye mi, beğenileyim diye mi?.. Hayır.

Neden?.. (*Li-yerudde bihî bâtılen min hakkın*) “Bir bâtılı reddetmek için, hakkın önüne dikilmiş olan bir bâtılı def etmek için, hakkı ortaya çıkarmak için... (*Ev dalâletin min hüden*) Yahut da hidayetin önüne dikilmiş bir dalâlet engelini ortadan kaldırmak için ilim öğreniyor.”

İlim öğrenme sebebini böyle anlatmış Peygamber Efendimiz... “Hakkın önündeki bâtılı devirmek, hakkın yolunu açmak, hakkı ortaya çıkarmak için; yahut hidayetin önündeki dalâleti ortadan kaldırmak, hidayeti öne getirmek, tanıtmak için ilim öğrenmek amacıyla bir insan yola çıkarsa; (*kâne keibâdeti müteabbidin erbaîne âmen*) kırk yıl ibadet eden bir insanın ibadeti kadar sevap alır.”

Onun için, ilim öğreneceğiz. Niçin öğreneceğiz?.. Hakkı ortaya çıkarmak için, hakkı söylemek için, dalâleti yok etmek için, hidayeti hakim kılmak için, bâtilı devirmek için, yanlışı düzeltmek için, güzel amaçla ilim öğrenmeğe çalışacağız. Bunu böyle yaparsa, evinde kırk yıl ibadet eden bir âbid, zâhid, müteabbid kimsenin kazandığı sevap kadar, Allah ona sevap verir. Sanki kırk yıldır ibadet eden bir insan kadar, o kişi sevap alır.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim! Kendiniz ilim adamı iseniz, ne mutlu size... Allah razı olsun... Niyetiniz ne olacak?.. İslâm'a hizmet olacak, hakkı desteklemek olacak, hidayet yolunu göstermek olacak, dalâleti ortadan kaldırmak, bâtilı yıkmak olacak, bâtıldan insanları kurtarmak olacak; niyeti düzeltmek lâzım!..

Eğer alim değilseniz, meselâ sizin çocukluğunuz zamanında, ilim öğreneceğiniz çağda sıkıntılarınız oldu, yoksulluk oldu... Bazen böyle diyorlar, “Bizim çok sıkıntılıydı durumumuz, babamız bizi çırak verdi; okuyamadık hocam!” diyorlar. “Çok okumayı istiyorduk ama olmadı.” diyorlar.

Olabilir. Bazı mazeretler dolayısıyla aileler çocuklarını okutamayabiliyorlar. Türkiye’de yoksulluk, sefalet çoktu tabii; Allah iyilik, hoşluk versin; azdırmayan zenginlik versin, Allah’ı unutturmayan refah, iyilik, hoşluk versin. Allah’ı unutturan, azdıran zenginlikten, azgınlıktan Allah korusun...

Şimdi bazıları okuyamamışsa sevgili kardeşlerim, çocuklarını okutsun!.. Nerede okutursa okutsun!.. Önce Kur'an-ı Kerim'i öğretsin!

Kur'an-ı Kerim, bütün İslâmî ilimlerin kaynağıdır. Önce Kur'an-ı Kerim'i ezberletsin, hafız eylesin.. Kur'an-ı Kerim'i öğretsin, Kur'an-ı Kerim'i öğrenmesine yardımcı olacak Arapça'yı öğretsin! Hem de komşularımızdan kaç tanesinin dilidir.

Arapça'yı öğretsin, Farsça'yı öğretsin, Osmanlıca'yı öğretsin!..

Eski yazıyı öğretsin ki, dedelerini tanıyabilsin, dedelerinden kendilerine kalan kitapları okuyabilsin, mektupları, evrakı anlayabilsin... Eski eserleri gördüğü zaman, yazılarını, kitabelerini anlayabilsin.

Amacı ne olacaktı?.. Batılı izale etmek için, dalâleti yok etmek için, hidayeti hakim kılmak için, hakkı ortaya çıkarmak için, doğruyu bulmak, buldurmak ve göstermek için...

Böyle yaparsa, ilimden bir bölümü öğrenmek, kırk yıl ibadet etmek kadar sevap olursa; bir çok ilimler, bir çok bölümler öğrenirse insan Allah rızası için...

“—Ne okudun?..”

“— Tefsir okudum...”

“—Mâşâallah, el-hamdü lillâh...”

“—Ne okudun?..”

“—Hadis okudum...”

“–Aferin, mâşâallah...”

“–Ne okudun?..”

“–Kelâm okudum, akàid okudum, İslâm tarihi okudum, sîret okudum, şunu okudum, bunu okudum...”

Tamam bak, bunların her birinin kırk yıl, kırk yıl ibadet eden insan sevapları geldikçe, muazzam sevaplar kazanır insan...

Kendiniz okuyamadıysanız, ne olur çocuklarınızı iyi müslüman yetiştirin! Çünkü müslüman olan çocuk hayırlı evlât olur.

Müslüman olanın dünyası da, ahireti de kurtulur. Müslüman olmayan bir evlât, annesine babasına da çok zarar getirir, mezarda kemiklerini sızlatır. Topluma da zararlı olur, ümmete de zararlı olur.

Allah-u Teâlâ Hazretleri evlatlarımızı mü'min-i kâmil, alim-i fâzıl yetiştirmeyi hepimize nasib eylesin... Hepimizi ilmiyle amel olan ihlâslı müslümanlar eylesin...

Dîn-i mübîn-i İslâm'a canımız gibi severek, sımsıkı sarılarak, ona var gücümüzle yardım ederek Allah'ın rızasını kazanmayı, Allah cümlemize nasib eylesin...

İki cihanda sevdiği kulları arasında, onlarla beraber eylesin, onlarla haşreylesin...

Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin...

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, cumanız mübarek olsun...

Ben kardeşinizi duadan unutmamanınızı da tekrar hatırlatırım. Allah her şeyi gönlünüzce, muratlarınız üzere versin, dileklerinizi ihsân eylesin... İki cihanda aziz olun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

12. 06. 1998 - Brisbane / AVUSTRALYA

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

